

Miðvikan

Janus í Dímun:

Vi havde kongeligt besøg allerede i 1844

I morgen er der, hvis alt går efter planen, kongeligt besøg på Store Dimon. I den anledning bliver denne artikel skrevet på dansk til ære for dansktalende. Vi kan nemlig fortælle om et kongeligt besøg på øen så langt tilbage som i 1844

5. partur

Vi har i denne artikelrække berettet om Store Dimons historie. Artiklerne er baseret på samtaler med den 86 årige forrige bonde på Dimon, Janus úr Dímun, suppleret med andre kilder.

Janus har en god hukommelse og er en god fortæller. Man kan sige, at Store Dimon har en 1000 år lang og dramatisk historie. Livet på øen har været farligt. Som eksempel kan nævnes, at udover flere andre slægtninge er både Janus' far, bedstefar og tipoldefar omkommet på grund af ulykker.

I morgen er der en stor dag på Store Dimon. Da kommer regentparret nemlig på besøg.

Men dette er ikke første gang, Dimon får kongelige gæster. Regentparret var nemlig også på besøg i 1990. Som tronfølgerpar var de også på Færøerne i 1971. Dengang havde man planlagt et besøg på Store Dimon, men dette blev aflyst på grund af dårlige vejrforhold.

I 1996 var kronprins Frederik alene på Færøerne. Da aflagde han også Dimon et besøg. Det kan også nævnes, at Dimon også har haft præsidentbesøg. Det var i 1980, da den islandske præsident Víðis Finnbogadóttir besøgte øen.

Fik besøg af Frederik 7.

Men mest interessante er dog, at Janus kan fortælle, at Dimon allerede i 1844 havde et kongeligt besøg.

Det var den senere kong Frederik 7., som dengang besøgte Færøerne. Dette er et besøg, som er ret kendt på Færøerne. Men det er dog næppe kendt, at kronprinsen også var på Store Dimon.

Men i 2002 blev der på Kong Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris holdt en udstilling med malerier og tegninger fra denne rejse. Det var så heldigt for denne historie, at Janus, sønnesøn til den "gamle" Janus, har et program fra denne udstilling, skrevet af museumsinspektør Bente Jønsson. Dette program giver sammen med de andre kilder et godt billede af det formentligt første danske

Fuglefangst på Store Dimon. Kloss har malet det øjeblik, hvor fuglefangeren svæver mellem himmel og jord. Nedenfor klippen følger det kongelige selskab det farefulde erhverv. Bispisningen af selskabet skete på en sten, som i eftertiden blev kaldt Kongestenen. I baggrunden ses Skuø, som kronprinsen også besøgte.

Disse fotografi, som hænger på posthuset i Skuø, forestiller postekspedition i Store Dimon i de "gode gamle dage." Båden er kommet med posten til Dimon. Postføreren Kjartan Hentze fra Skuø, t.h., og Janus úr Dímun, som er modtager af posten, ordner det formelle ved strandkanten, mens Óla Jákup Hentze, (i midten), som bemander båden sammen med sin onkel Kjartan, venter i båden sammen med drengene Rahm og Markus. Denne båd blev også brugt til passagerbefordring.

kongelige besøg på Færøerne.

Historien er, at sommeren 1844 var Danmarks 36-årige kronprins Frederik 7. på rejse til Skotland og Færøerne. Med på rejsen var

et større følge. I dette var også maleren Frederik Theodor Kloss, hvem vi kan takke for, der findes billeder fra denne tur, også fra opholdet i Dimon.

Herfra gik turen mod Tórshavn og den officielle modtagelse med æresport, taler, hjemmegjorte sange og hurraråb. I Thorshavn var der bygget en bro, Prinsebroen, til modtagelsen.

Rejsen til Færøerne var et officielt besøg med blandt andet fremlæggelse af sager og andet fra amtmanden. Men der var også tid til besøg og sejlture rundt til øerne og til at nyde den imponerende natur. Besøget var en stor succes for såvel færinges som kronprinsen, der allerede som ung lagde grunden til sin kongetitel som "Frederik Folkekær."

Spisebordet på Store Dimon var en sten

Men det, som har speciel interesse for denne artikel, er, at kronprinsen også kom til Store Dimon.

Om dette skriver Bente Jønsson: "Efter et par dages hvil i Tórshavn gik turen sydpå til Sandoy, hvor selskabet gik på jagt. Herfra fortsattes til Stóra Dímun, der med sine 100-396 meter høje klipper og flade top ligger som en fæstning i havet. De stejle skrænter udgør et sandt eldorado for fugle.

Fra klipperne nede ved havet fik de besøgende demonstreret fuglefangst af en lokal beboer. Fra toppen af den høje skrænt lod han sig langsomt fire ned i et reb langs den stejle klippevæg, mens mængder af fugle fløj omkring ham. Blandt fuglen var det især lunden, også kaldet søpapagøjen, der var attraktiv.

Efter den flotte og farefulde demonstration gik turen over Skúvoy til Sandoy og tilbage til Tórshavn."

Det kan nævnes, at besøget på Skuø stadigvæk er kendt på øen.

Kronprinsen kom ikke op på øen, hvor bondegården ligger, hvad årsagen så end har været til det.

Han er måske ikke turdet at forcere den stejle opgang de 100 meter op til bondegården, som dengang har været mere utilgængelig end den er i dag. Opgangen ligger også ret langt fra landingspladsen.

Kronprinsen med sit følge fik sin mad serveret ned ved stranden på

Kronprins Frederik malet i 1840 af N.P. Holbech

Efter besøget i Skotland gik turen til Færøerne. Den 22. juni dukkede sydspidsen af øerne frem i tågen. Ved Store Dimon kom amtmand Pløyen ombord for at byde velkommen. Det har måske været synet at Dimon, som har vækket kronprinsens interesse for at besøge øen under sit ophold.